

نومرو ۱۲۶

اداره خانه

ایستانبول ، جفال اوغلی ، دائرة اجتهاد
تهلهفون نومروسی : ۸۶۵

« Idjtihad » Constantinople

بشنبی منه

مدیر مرخص : الراهی صفا

اقتصادی ، ادبی ، اجتماعی ، هفته لاق مجموعه

هریت فکریه ضارم

آبونه

سنه لك
تورکيا ایچین ۴۰ غروش
مالک اجنیه ایچین ۵۰ فرانق
آلتی آیلق ۳۰ غروش
۸ فرانق

نخمسی ۵۰ یاره یه

۳۰ کانون ثانی ۳۳

نیل گذارنده یاز کیجه نی

بُرشوق درونی ایله برنجه دیان
نیلک قاپاران سینته مغرورنی اوقشار .
تمذیب ایچین آرتق بولاماز بوسبتوزامکان،
کوندوز، قاره کوندوز کیجه نیتورنی اوقشار.

تودیع ایدر اسرارنی قوشلر بیله شیمدی ،
قوشلرله کلیر ساکت آغاچلرده لسانه .
هریرده ملاقی اولور انیت امیدى ،
هریرده هوسلر قابیلرلر هیجانه .

احرامه اوزاقدن آچیلیر سینته آفاق ،
قالقار اوزرندن ابدی بقت اعصار ؛
برغازه اینر اوستنه ، برغازه براق .

انسان طولاشیر آمریقانک واحیه بکزر
معمره لیلنده سیکروح و سبکار ؛
هریرده صانیرک سنی اوقشار کچی توکلر !

مصر القاهرة — تموز ۱۳۲۷

زعیم زاده حسن قهرمی

شکسیر

— شکسیرک فرانزادیاتنه اولان تأثیری —

صالح فراد بک « اوتالو » ترجمه سی ایچون یازدینی
مقدمه نیک برقمی، حرب عمومی دن اول « اجتهاد » .
درج ایتشدک . احوال حاضره دولایسیله « اجتهاد » ک
انتظام انتشارنه خلل کلنجه بومقاله لک درجنی امال
ایتدک . شیمدی، نصر ایدیلین بک آرز قسنی اجتهاده
قل ایدیورز .

شکسیر کی بیوک بردهانک ، حتی اجنبی برملنک
ادیاتنه بیله نه کی تأثیر اجرا بیله جکنه برمثال کوسترمک
ایچون بوانکلر شاعرینک فرانسه یه صورت دخولیه

فرانسز ادبیاتی اوزرینه اولان تأثیرندن برنبذه بحث ایتدک
فاندهدن خالی دکدر ، ظن ایدم .

شکسیرک انارینی ایلمک دفعه اولقی اوزره ، اون
سکرنجی عصرک اواخرنده فرانسه یه ترجمه ایدن
« لوطونور » و برآز صوکره « لاپلاس » دی . معلو .
مدرکه اوعصر ، فرانسه ده ، هر صورتله ، برزاکت
ونزاهت عصری ایدی . فضله اوله رق رومانیک طرز
ادبی هنوز فرانسه ده رواج بولامشدی و حتی فرانسه لرجه
مجهول ایدی . بناء علیه « لوطونور » ک ترجمه لری بیوک
برجاده ادبییه یی موجب اولدی . « قورنه ی » ک ، « راسین » ک
« مولیر » ک قلاسیق طرزنده کی تراژدی و قومه دیلرینه
آلشان خالقه شکسیرک رومانیک طرزنده کی درام و قومد .
یلری خشین و غریب کوروندی . حتی « لاهارب » ،
شکسیری ترجمه دن مقصد فرانسز ادبیاتنک موقع بلندی
تنقص اولدیغنی ادعایه قدر واریوردی .

بالآخره شکسیرک مروجلری صره سنه کچن وولتر
بیله ، ابتداری : « ایش جدیدلشور ؛ قورنه ی ک ، راسینک
مقام بلندیته چیقارمق اوزره بزه انکلز شاقلا بانلرینی
پیشکش چکن بوکستخ مترجی سیاست میداننده کی محل
مخصوصده تشریایله خالقه مسخره ایتلی ! » دیوردی .
فی الحقیقه شکسیردن تمامیه ذوق آلامیه حق برادیب
آرانیرسه اوده وولتر درر . وولتر ، قورنه ی ایله راسینک
انارینی فوق العاده تقدیرایله اونلری تقلید ایدمک عین
درجه ده اثرلر وجوده کتیرمکه چالیشیوردی . بوندن باشقه
کندیسی فرانسز ملتته ، فرانسز روحنه مخصوص مزیت
وقصورلری تماماً حائر ایدی که اونلرده شونلدر : شدید
وامین برحس طبیعت ؛ فقط نازک ، بر آزمستغنی وافر اطندن
مجتنب غایت قوی برذوق سلیم ، فقط سطحی و پک زیاده
اعتلایه غیر مساعد . بوشراط داخلنده وولترک — هیچ
اولمازسه بردنبره — شکسیری سوده میه جکی بک طبیعی ایدی .
حتی اووقلر وولتر ، بوشاعرک هیچ بروقت فرانسه ده
برموقع طوتامیه جغنی بیله ادعا ایدیوردی .
فقط بالآخره ، سائقه قدرله برمدت انکلترده کی

ترجمہ حقہ برابری سور

اساساً ہر ترجمہ کو جدر . شکبیری تماماً ترجمہ ایسہ
ہمان ہمان غیر قابلدر .

علی المادہ ترجمہ ، کلمہ لک تام مقابلہ ری بولارق بان
بانہ دیز مکملہ قائم دکدر . بووظیفہ بی برلفت کتابی پک اعلا
کوریر . عباراتک تمامیلہ وعیناً معناسنی نقل ایسہ مکتب
چوجقلریک کاریدر . برترجمہ نک معتبرلکی ، کوزللیکی
اصلندہ کی احساساتی ، حرکاتی ، انسجام طبعی بی بولقلہ ،
ویرہ بیللمکہ قائمدر ؛ اصلک ویردیکی تأثیری - حتی ایجابی
تقدیرندہ ، باشقہ کلمہ لارہ بیلہ افادہ ایدہ رک - قارلرک
فکریہ القا ایدہ بیللمکہ حاصلدر . بعضاً ، مثلاً « شاب »
« شکر » ایلہ « صو » « آتش » ایلہ ترجمہ ایدیلہ بیلور...
مع مافیہ ، فلان تعبیرک یرینہ لسانزدہ شوتعبیر استعمال
اولنور دیہ بتون بتون « ترجمہ لشدیرمک » طرقداری دہ
دکم . چونکہ اووقت « زمین وزمانہ مخصوص اولان
طرز وادا » غائب اولور . مثلاً اک عادی برمثال آلم :
« بوتورور موسیو » تعبیریک لسانزدہ تماماً مقابلہ : افندم
صبحا شریفلریک زخیر اولسوندر . حاکی اولدینی وقعہ
فرانسہ ، انکلترہ ویا آلمانیا کی مملکتلردن برندہ کچن
جدی ، تاریخی بریہ سده بو تعبیری بو بولده ویا مرجبا
طرزندہ ترجمہ ایدرسہ ک کولنج اولور . نتہ کیم « ہاملت » ک
فرانسزجہ دہ کی اک کوزل ترجمہ لردن برینی وجودہ کتیرن
« مارسل شووب » فرانسزجہ تام مقابلہ « ducis یاشا -
سون قرال » اولان انکلزجہ بر تعبیری « Vive le roi
« قرالک عمری اوزون اولسون ! » صورتندہ ترجمہ بی
ترجیح ایلہ قازلرینہ فرانسہ دن باشقہ براقلمدہ ، باشقہ
برزماندہ ، باشقہ عادات ایچندہ بولندقلریخی احساس ایتمک
ایستہ مش وفکرچہ پک محق برحرکتدہ بولنشدہر .

اوللو بر مغربیدر ، بر عربدر . فقط ونڈیکدہ اوزون
مدت اقامت ایتمش ؛ اورانک عادات و اخلاقہ آز جوق
آلشمش . پیہ سن قسماً ونڈیکدہ قسماً قبریسدہ کچور .
بز شیمدی اوللو بر عربدر دیہ اونک آغزینہ مملکتزمدہ
یشایان بر عربک استعمال ایتمیکی تعبیراتی قویار و اوضاع

اقامتندن صوکرہ ، فرانسزلرہ اونی آز جوق طانیان ،
طانتق ایستہ بن ، فرانسز ادبیاتہ ادخال ایدن ، ینہ کندینی
اولدی . وولتر شکبیر ایچون : « هیچ برقاعده طانیان
قوی ، محصولدار ، طبعی وعلوی بردها » دیوردی .
« نریفیل » اسمندہ کی پیہ سیلہ ہاملہ تی و « زائبر » یلہ
اوللوبی تقلید ایتمک بیلہ ایستدی . مع مافیہ وولتر ،
کنج لکنندہ آلدینی تربیہ و تحصیل ادبیہ آز جوق صادق
قالبوردی ؛ قلاسیق لکدن واز کچہ میوردی .

معاصرلری وولترک فکریلہ فنا ایتمدیلر شکبیری دہا
ای طانیق ایستہ دیلر . بو حال ایسہ بر محبوبیت طبعیہ
وادبیہ ایدی . چونکہ عصر یورویور ، ذوق ادبی توسع
ایدیوردی . بناءً علیہ شکبیر طرزینک نفوذی دہ کوندن
کونہ آرتیوردی . نہر وولتر ، ندہ براقادہ می بونک اوکنہ
کچہ مزدی .

بر آز زمان صوکرہ ، شکبیرک مروج ومدافعلری
صرہ سندہ مادام دوستابل ، ستاندال والفرد دویخی اسملری
ذکر اولتہ بیلور . بر عصر صوکرہ ایسہ ، فرانسدہ
رومانیک مسلکینک قطعاً تأسسنہ سبب اولان ویقتور
ووغو ، انکلز شاعر بلندینی « تیاترونک الہی » نامیلہ
تویج ایدیوردی .

شوراسی شایان دقتدرکہ فرانسدہ اصل نائل رغبت
وموفقیت اولان شکبیرک بذاتہ آتارندن زیادہ طرز
تحریری ، مسلک ادبی و اصولی اولدی .

فرانسزلر شکبیرک آتارندہ بیوک بر حارقہ ، بردها ،
کورمکہ تردد ایتمورلر . فقط خلق اونی تمامیلہ ادراک
ایدہ میور ، اوندن حقیلہ ذوقیاب اولامیور . ایستہ بونک
ایچوندردہ ، وقیلہ ، دوسی اسمندہ بر شاعر او
آتاردہ بعض تحریفات ، فرانسز حس وذوقہ موافق عد
ایتدیککی بعض تبدیلات ، اجراسیلہ افکار عمومیہ بہ قبول
ایتدیرمکہ تشبث بیلہ ایتدی ؛ ترجمہ ایتدیککی اوللولودہ
اسملری وحتی پیہ سک صوگنی دیکشدر مکہ قدر واردی ! .

راهب ژان مهلیه

«لوتر» لک، راهب مهلیه لک ظهور وجودیه
 یک زیاده منتظر و محتاج اولدیغمز شوزمانزده، بونلاردان
 هیچ اولمازسا بحث اتمک و اعتقادجا بوموک بر ثوابدر .
 حریت افکار عالمده ، « راهب مهلیه نک وصیتنامهسی
 Le testament du cure jean meslier
 عنوانلی کتاب ومؤلفی ، فرانسادا ، آنسقولوپودی
 محررلرینک دور ظهوریدن یکیرمی اوتوز سنه اول، حر
 فلسفه سنی تام بیر وضوح و رونقله اجمال واقاده ایتشددر .
 وابطیل دینه بی ، کسکین ومتین برمنطقه تاراج و بر باد
 ایدهرک یرینه عقل سلیم وسلامت عقل اوزره یرینه مؤسس
 قواعد وعقائد قومیشدر .

شیمدی (راهب مهلیه) نک و کتابنک سرکذشتلرینی
 مختصراً کوزدن کچیرم :

راهب ژان مهلیه ، 1664 سنه میلادینده، فرانسانک
 Champa-gne ایالتنده ، mazerny کوینده جولفالق ایدن
 بیر پدرک اوغلو اولاراق دنیایه کیشدر . تربیه دینه سنی
 یرره بان مکتبده آلمش و آلهیات ایله برابر descartes ک
 فلسفه سنی و montaigne ک ، Bayle ک وداها سائر بیر
 قاج متفکرک آنارینی تتبع ایتشدی .

1692 سنه سنده But و trepigny کویلی راهب لکنی
 آلمش و تاریخ وفاتی اولان 1729 سنه سنه قدار بووظیفه بی
 ایتشددر . و بووظائف روحانیه سنی اودرجه شفت، حس
 ابوتله ، اودرجه یوکک بیر اعتا وعلویت ایله ایضا
 ایتشددر، که دائرة رهبانیتی خلقتک الک یوکک درجه ده
 حرمت و محبتی قازانمش اولدیقندن وفاتی بیر پیغمبر وفاتی
 کبی لاهوتی وعمومه شامل بیر ماتم اولمشدر .

(راهب ژان مهلیه) کوچوک وارداتنک ، حوائج
 ضروریه سنی دفعه کافی مقدار ندان فضلہ سنی فقرایه توزیع
 ایتدیکی کبی محله دینیسنده بیر کتبخانه اشترای و تبرع
 ایتشددر .

واطوارینی او یولده تصویر ایدهرسه ک خلی کولنج اولور .
 طبق ، بالاده ذکر ایتدیکنز « یاشاسین قرال » تبیرینی
 « پادشاهم چوق یشا » دیه ترجمه ایتهمزکی اولور .
 بعضاً کله نک روحنه نفوذ ایچون معناسنی تعدیله
 مجبورز ؛ اصلک تأثیرینی ویرمک ایچون بعض تشبیہاتی
 دکیشدیرمکه مجبور اولدیغمز کی . بالخاصه شکسیر کلنجه ،
 شکسیرک دهاسی کلمده دکل جسده ، طرز تصویرده ،
 فکرده ، معناده ، حرکاتدهدر .

« براترک علویتی یالکنز اوارک یازلدینی لسانه عائد
 دکلددر . اونک علویتنی کوستره بیلیمک ایچون هر لسانده
 برطاقم تعبیرات معادله بولنه بیلور .

« ترجمه ایدیله مین شی » ، صورت استعمالدن متولد
 برکوزلک دیمک اولان بعض رنایت درک اولردده مودایه
 تبعاً دکیشیر . مع مافیہ یوکی شیلرکده باشقه لسانلرده
 معادللری دکله بیله مشاهلری بولنه بیلور .

« ترجمه ایدیله مین شی » کله لک حقیقی و قطعی معنالیینه
 علاوه اولنان اسرار انکیز بعض معنالی ، ایچنده قوللا .
 نیلقلری محیطدن ، ملتدن ، مملکتدن ، زماندن ، عادادن ،
 ادبانک صورت استعماللردن متولد غریب لهجه لریدر . [۱]

« مع مافیہ بر ترجمه اصلنه نظراً بر تابلونک سیاه مرکبه
 مطبوع بر قوییه سی کیددر . قوییه ده رنگلر کورولمزسه ده
 خطوط و صورت ترتیب و تنظیم یک کوزل منجلیددر .
 بناءً علیه قوییه بزده اصلک قیمتتی تمامیه کوستر . رسم
 ایله شعر بر بریله مقایسه ایدیله بیلورسه ، نثره تحویل ایدیان
 بر شعرده مطبوع بر تابلو قوییه سی کیددر . شعر نثره تحویل
 اولتجه آنه کنی غائب ایتدیکی کی تابلوده رنگلرینی غائب
 ایدر ؛ فقط نثر سوزده کی طنطنه بی ویردیکی کی مطبوع
 قوییه ده خطوطک بارلاقطنی کوستر . صنعت ، برشیثی
 ترجمه دیمکدر . طبیعت و ترجمه ، ایدلدیکی حالده بر شاعرک
 ویا بر سامک اثری نیچون ترجمه ایدیله مه سین ! [۲]

صالح غوام

[۱] آفاده می فراتر از اعضا شدن ژان نه قار
 [۲] مازسه ل شورب

راهب مهلیه نک وفاتی بیر نوع اتحار شکنده واقع
 اولمشدر : بعض کویلولره سوء معامله ده بولونان بیر زنکین